

Möjligheternas Örebro

Riktlinjer för Socialdemokraterna i
Örebro kommun 2011-2014

Innehållsförteckning

Möjligheternas Örebro	3
Ett Örebro i jobb och utveckling	4
Minskade klyftor	11
Välfärden är hjärtat i vår politik.....	19
Ett grönare Örebro.....	25
Ett bättre Örebro är möjligt	28

Möjligheternas Örebro

Vi socialdemokrater vill ha ett Örebro där alla behövs, där alla kan utvecklas och genom sitt arbete och engagemang göra en bra kommun bättre. Vi vill ha ett Örebro för unga och gamla, kvinnor och män. Och vi vill att alla ska vara fria att forma sina egna liv utifrån sina egna förutsättningar och drömmar. Men en sådan frihet förutsätter trygghet i form av arbete och en rättvis välfärd.

Därför är vi socialdemokrater oroliga över det som hänt i Örebro i krisens spår, som förändrat kommunen och vardagen för oss som bor här. Klyftorna mellan människor har blivit djupare. I Örebro, precis som i övriga Sverige, har många förlorat sina jobb de senaste åren. Och andra – unga, nyinflyttade, sjuka – som inte har haft något jobb tidigare har fått se konkurrensen hårdna och samhällets stöd svikta. Arbetslösa får allt svårare att betala sina räkningar, likaså många sjuka och många pensionärer. Samtidigt har höginkomsttagare fått tusentals nya kronor i plånboken genom borgerliga skattesänkningar. I längden blir alla förlorare i ett samhälle där solidariteten vittrar sönder och de ekonomiska och sociala klyftorna växer. Vi vill inte ha ett sådant Örebro. Vi vill inte se på när orättvisorna ökar och jobben försvinner.

Vi tror att samhället blir bättre om vi håller ihop, om vi utnyttjar varandras olikheter och tar tillvara våra möjligheter. Ett bra samhälle är ett där människor känner delaktighet och kan påverka sina liv. Därför vill vi lyssna, samtala och diskutera. Vi vill att alla ska kunna komma till tals och känna sig delaktiga i förändringarna av kommunen.

Ett Örebro i jobb och utveckling

Att många i Örebro saknar ett jobb att gå till är ett slöseri med människors kunskaper, tid och vilja att försörja sig själva och bidra till Örebros utveckling. Det är ett slöseri som Örebro inte har råd med. Vi socialdemokrater vill se ett Örebro som är bra för nya företag och nya jobb. Vi vill ha ett Örebro där det finns arbete för alla och inte en delad stad där arbetslösheten är mycket högre i vissa områden än i andra.

Under de närmaste fyra åren tänker vi socialdemokrater se till att det skapas nya jobb i Örebro. För oss är inte jobb och utveckling begränsat till särskilda jobbskapande insatser. För oss hänger jobben samman med den politik vi vill bedriva på andra områden. När vi säger att vi vill bedriva en målmedveten bostadspolitik så innebär det jobb för att bygga om och bygga nytt. När vi säger att vi vill satsa på utbyggd kollektivtrafik och förnyelsebar energi så vet vi att det bidrar till en miljövänligare kommun och till nya jobb.

Vi tror att Örebro kommun kan göra mycket mer än idag, men inte allt. Om vi får väljarnas förtroende tänker vi bjuda in alla som vill delta i kommunens utveckling till samarbete. Det är när hela samhället – medborgarna, näringslivet, universitetet, landstinget, kommunen och föreningslivet – drar åt samma håll som det kan bli en positiv utveckling och fler jobb. Vi vet att det är människors initiativ som skapar förutsättningarna för företagande och för gemensamma satsningar. Därför vill vi investera i Örebros utveckling tillsammans med näringslivet och föreningslivet. Örebro behöver fler goda idéer, fler initiativ och satsningar – inte färre.

Vi socialdemokrater ska söka breda, långsiktiga lösningar i viktiga framtidsfrågor. **Kommunen ska vara en stabil och uthållig samtalspartner för företag** som vill diskutera långsiktiga investeringar i kommunens framtid. Vi socialdemokrater vill förbättra dialogen med de företag som redan finns i kommunen och med företag som kan tänka sig att etablera sig i Örebro. Vi vill också se över hur man kan underlätta för företag att växa genom en effektiv planprocess och bygglovshantering.

Stödet till örebroare som vill starta nya företag måste förstärkas. Idag görs stora insatser för att underlätta startandet av företag. Det arbetet behöver fortsätta. Vi socialdemokrater vill uppmuntra och underlätta så att kan och vågar starta företag samtidigt som de arbetar. Det behövs också stöd och rådgivning till nystartade företag så att de överlever de första åren. Fler unga ska få chansen att prova på företagsamhet och få kunskap om vad det innebär att vara företagare. Skolan måste förbereda unga på ett arbetsliv som förutsätter att alla medarbetare bidrar med sina kunskaper och erfarenheter till utveckling.

Arbete är nyckeln inte bara till en trygg försörjning utan också till att kunna styra sitt liv och utveckla sina drömmar. De senaste åren har konkurrensen om jobben hårdnat. Det drabbar inte minst ungdomar hårt. De unga som ännu inte har kunnat visa vad de kan på arbetsmarknaden och få möjlighet till egen försörjning hamnar

numer ofta längst bak i kön. **Det behövs nya idéer och nya offensiva insatser för att öppna dörrarna till arbetsmarknaden för ungdomar:**

- Vi socialdemokrater vill att ungdomar ska få stöd innan de har blivit långtidsarbetslösa – vi vill att de ska få stöd från första dagen av arbetslöshet. Vi vill samla alla resurser som finns kring arbetslösa ungdomar och skapa arbete, utbildning och praktik som innebär att man genom fast månadsinkomst kan bli självständig och få möjlighet till att börja sitt vuxenliv. Vi kallar det *Jobb till tusen 2.0* och det ska vara en garanti till jobb för alla under 25 år. Det kräver en stark vilja att hitta lösningar. Och det förutsätter ett gott samarbete med företag, media, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, kommunens enhet för försörjningsstöd, Örebro Promotion och andra organisationer för att gemensamt få fram tusen nya arbetsplatser för ungdomar. Arbetslösa ungdomar kan bli en viktig kvalitetsförstärkning på många områden, inte minst i kommunens egen verksamhet, genom att göra insatser som den ordinarie personalen inte hinner med. Ungdomarna kan exempelvis gå promenader och ha tid för samtal med äldre eller ordna särskilda aktiviteter.

Vi socialdemokrater menar allvar med att ingen ska få falla mellan olika försörjningssystem stolar och att ingen ska lämnas utanför. Många av dem som redan innan jobbkrisen stod långt från arbetsmarknaden står idag ännu längre ifrån. För dessa krävs stora samordnade insatser för praktik, arbetsmarknadsutbildningar och nya jobb. **Vi vill sjösätta ett ut-i-arbetepaket:**

- Vi vill införa en vägledninggaranti som ska ge alla som söker hjälp från socialtjänsten eller arbetsmarknadsinsatser rätt till ett första besök och vägledning inom en vecka.
- Vi vill att kommunen tillsammans med näringslivet och föreningar ska ta initiativ till nya sociala kooperativ som slussar in långtidsarbetslösa på arbetsmarknaden.
- Vi vill undersöka förutsättningarna för att starta ett kommunalt Samhall för människor med funktionsnedsättning. Vi vill också utveckla kommunal arbetsmarknadsutbildning. Alla behövs!
- Kommunen kan bidra till fler arbetsplatser i olika stadsdelar och kommundelar genom att ge de kommunala fastighetsbolagen i uppdrag att erbjuda verkstäder och kontorslokaler, företagshotell, företagsgarage och andra typer av flexibla lokaler till tjänste- och hantverksföretag.
- Vi vill satsa på gröna komma-ut-jobb. Personer som behöver arbetsträning eller extra socialt stöd kan på många sätt bidra till att göra Örebro kommun bättre. Exempelvis genom att rusta upp lekplatser och röja upp längs vägar, parker och skogspartier som Varbergaskogen. Vi vill att kommunen ska satsa på gröna komma-ut-jobb för att rusta motionsspår, skid- och vandringsleder och förbättra informationen om och i naturreservat och andra

friluftsområden. Vi vill också utveckla och utvidga återvinningscentralen i Mellringe till att bli en ”kretsloppscentral” för återbruk av möbler, elektronik och maskiner. Arbetet skulle kunna starta i projektform och i samverkan mellan kommunen och en eller flera frivilligorganisationer.

- Vi vill uppmuntra folkbildningens organisationer till innovativa arbetssätt för att kombinera studier, praktikplatser och arbetslivsintroduktion för ungdomar och långtidsarbetslösa.

Örebro ska bli bäst i landet på gröna jobb. Det finns en stark gemensam vilja hos flera aktörer i kommunen att motverka den oroande globala utvecklingen med ökad uppvärmning som leder till klimatförändringar. Utöver gröna komma-ut-jobb för personer som står långt från arbetsmarknaden så innebär många av de satsningar vi socialdemokrater vill göra investeringar i ett grönare och miljövänligare Örebro. Det handlar om en kraftig utbyggnad av vindkraften och av andra förnyelsebara energikällor, om satsningar på bättre kollektivtrafik och underhåll av naturreservat och friluftsområden.

Vi socialdemokrater slåss för att alla ska få möjlighet till utbildning. Vi tror att utbildning alltid lönar sig och att utbildning är det viktigaste redskapet för att överbrygga klassklyftor och könsklyftor. Jobbkrisen är rätt tillfälle för att investera i framtiden både för ungdomar och äldre:

- Vi vill att alla ungdomar ska få möjlighet till högre utbildning.
- Att satsa på vuxenutbildning är självklart enligt vår syn på jobb, arbetsmarknad och tillväxt. Många som har blivit av med jobbet behöver få sin kompetens värderad och validerad. Många vuxna behöver få en ny möjlighet att komplettera sina kunskaper så att de kan omskola sig eller gå vidare till högre studier.
- Vi vill satsa på fler platser på Komvux och i kommunala yrkesutbildningar.
- Det behövs också uppsökande verksamhet för att nå unga arbetslösa eller yrkesarbetande som saknar avslutade gymnasiestudier.
- Vi vill att studieförbunden får förutsättningar och utmaningar att med sin flexibilitet och pedagogik öppna nya dörrar för att ge fler människor jobb och utveckling.

Det är oerhört angeläget att satsa på eftersatt underhåll och upprustning av kommunens lokaler. **Vi socialdemokrater vill att kommunen omedelbart påbörjar upprustningen av Vintrosa skola och Lillåns skola**, de är slitna långt över anständighetens gräns. Vi vill också att kommunen tar fram en långsiktig plan för när kommunens lokaler bör rustas upp.

Örebro ska vara en stad för alla, också för den som har en funktionsnedsättning. Det finns exempelvis många döva och hörselskadade i Örebro. Men kommunen har mycket kvar att göra för att **öka tillgängligheten i offentliga lokaler och på**

allmänna platser. Att bygga om gator och torg och anpassa lokaler för personer med funktionsnedsättningar är investeringar som ökar möjligheterna för människor att delta, att studera och att arbeta. Samtidigt förbättras framkomligheten för alla.

Örebro universitet ska växa och utvecklas. Att studenterna lockas av Örebro som studieort är viktigt för kommunens utveckling och avgörande för universitetets framtid. Därför måste Örebro bli en ännu bättre studentstad:

- ÖBO:s garanti om bostad till inflyttade studenter är viktig, den ger studenterna snabbt fotfäste i Örebro. Studenterna hör hemma i hela stan och inte bara i Almby och Brickebacken. Det behövs fler studentbostäder i andra delar av staden.
- Vi socialdemokrater vill att universitetet ska samverka mer med Örebro kommun, inte minst kring forskning som stärker välfärden.
- Vi vill också att kommunens verksamheter ska uppmuntras till att erbjuda praktikplatser till studenter.
- För oss är det självklart att Örebro universitet i samarbete med universitetssjukhuset borde få rätt att utbilda läkare. Det är bra för kommunen, länet och för alla de platser i Sverige där man kämpar mot läkarbristen.
- Vi tror att näringslivet i Örebro har allt att tjäna på mer samverkan med universitetet.

Utveckla Örebro som handelsstad. Det är tack vare handeln som Örebro blev stad och har utvecklats till den stad den är idag. Människor har i alla tider åkt till Örebro för att handla. Men på dagens marknad behövs det kraftfulla satsningar för att lyfta centrumhandeln i Örebro:

- Vi socialdemokrater vill ha ett så bilfritt centrum som möjligt. Därför behövs det fler och mer lättillgängliga parkeringsplatser i Örebro. Men moderna parkeringslösningar, exempelvis under jord, innebär stora investeringskostnader som marknaden har svårt att klara. Därför vill vi att kommunen startar ett parkeringsbolag som tar ansvar för parkeringssituationen i hela Örebro och som kan göra nödvändiga investeringar för en bilfriare stad.
- Vi vill satsa mer på grönska, städning och klottersanering för att Örebro ska bli en ännu attraktivare stad att besöka, leva och verka i.
- Vi vill, tillsammans med handeln och fastighetsägarna, ha en stark centrumorganisation i stan. Organisationen ska ha resurser och mandat att lyfta viktiga utvecklingsfrågor.
- Vi tycker att ombyggnationer av gator och torg ska ske i samråd och samverkan med handlare och fastighetsägare.

Örebro är platsen där vägar och människor möts. **Vi socialdemokrater vill utveckla Örebro som logistik- och transportstad.** Örebro har goda

förutsättningar: en stor del av alla godstransporter passerar här, det finns en regional flygplats i kommunen och järnvägsknuten Hallsberg med kombiterminal och torrhamn är vår granne. Men resvägar och trafikströmmar förändras. Om inte vår infrastruktur utvecklas tar människor och gods andra vägar:

- Vi socialdemokrater vill ha bra kollektivtrafik till samtliga kommunhuvudorter i länet.
- Vi vill jobba för regional tågtrafik i länet och städerna närmast utanför länets gränser. Regionaltågtrafik till Laxå, Arboga, Nora och Kristinehamn kan bidra till att stärka både Örebro och resten av länet.
- Mycket av den tunga lastbilstrafiken passerar Örebro på sin väg genom Sverige. Vi vill att kommunen fortsätter arbetet med att utveckla Truckstop Örebro till att bli det det var tänkt att bli – en plats för god service och säkerhet för fordon och chaufförer.
- Örebro behöver samarbeta över både kommun- och länsgränser för att få bättre tågförbindelser österut och västerut.
- Örebro behöver också samarbeta för att få bättre och säkrare vägar till och genom länet.

Utveckla Örebro som mötesplats och turiststad. Mötesindustrin är en av de snabbast växande branscherna. Framåtsyftande satsningar på Conventum och Conventum Arena har satt Örebro på kartan som kongresstad och som konsertstad. Nationella branschmässor, partistämmor och melodifestivaler är exempel på hur allt fler väljer Örebro. Det är en utveckling som skapar jobb både direkt på anläggningarna och indirekt för hotell, handel, caféer och restauranger. Men konkurrensen är hård och om inte Örebro fortsätter att utvecklas blir vi snabbt omsprungna:

- Vi socialdemokrater vill skapa förutsättningar för Conventum att växa ytterligare genom att undersöka förutsättningarna för ett nytt bibliotek i Örebro och därmed frigöra ytterligare ytor i anslutning till Conventum.
- Vi vill länka samman anläggningarna till en sammanhängande mäss- och evenemangsplats.
- Vi vill utveckla området runt Södra station för att kunna få till fler parkeringsplatser, fler bussangöringsplatser och bättre service till tågresenärer.
- Vi vill underlätta för dem som ordnar stora arrangemang som Open Art och O Helga Natt genom att, med Göteborg & Co som förebild, tillsätta styrgrupper med beslutsmandat från näringslivet och från de kommunala förvaltningarna.

Örebro kommun är inte så stor till ytan, men ovanligt rik på olika naturtyper. Inom några mils radie finns Kilsbergen, Närkeslätten och Hjälmarens. Här finns ekhagar och trollskogar och fantastiska fågellokalor i form av Oset, Kvismaren och

Tysslingen. **Naturen och de möjligheter till rekreation och friluftsliv som den ger är en viktig resurs för Örebro kommun** – det främjar folkhälsan och det bidrar till att locka nya invånare. Å-stadsprojektet med Å-promenaden är ett bra exempel på en bred och långsiktig investering för att lyfta in naturen i stadsrummet och knyta samman olika miljöer. Det arbetet bör utvidgas och utvecklas och vi socialdemokrater vill ta till vara de goda erfarenheterna i satsningar kring Varbergaskogen och i Kilsbergen:

- Vi socialdemokrater vill öka tillgängligheten och attraktiviteten genom att rusta motionsspår, skid- och vandringsleder och förbättra informationen om och i naturreservat och friluftsområden.
- Vi vill bygga ett friluftsrum vid Ånnaboda klint.
- Vi vill satsa på natur- och friluftsskolor för barn och ungdomar i hela Örebro kommun och undersöka möjligheterna att bedriva dagkolloversksamhet under skolloven.

Vi socialdemokrater vill att besökare ska känna sig välkomna i Örebro. Vi tror att ett gott värdskap leder till att andra talar väl om oss och besöker oss igen. Det leder till fler arbetstillfällen. Vi tror också att det leder till att örebroarna blir stoltare över sin stad och sin kommun. Därför vill vi att ”Fråga gärna mig-ambassadörer” ska marknadsföra Örebro och sevärdheter i kommunen. Taxi- och busschaufförer, serveringspersonal, hotellpersonal och andra som träffar många människor ska erbjudas utbildning i värdskap, i Örebrohistoria och få mer kunskap om speciella byggnader, spännande platser, natur och kultur i och kring Örebro. De ska få aktuell information så att de kan tipsa örebroare och besökare om vad som är på gång och var man får reda på mer.

Kommunens egna verksamheter är av stor betydelse för Örebros utveckling, för arbetslivet och för bilden av Örebro. **Kommunen ska vara ett föredöme som arbetsgivare och kommunen ska vara en mönsterarbetsplats.** Valfärdssektorn står inför stora utmaningar. Jobben inom vård och omsorg måste bli mer attraktiva så att fler väljer att jobba där och vill jobba kvar. Den gemensamma sektorn måste bli ett föredöme och erbjuda bra arbetsvillkor – välfärdsarbetare ska kunna gå till jobbet med glädje och stolthet! Tillsammans med Kommunal och med de olika yrkesgrupperna vill vi socialdemokrater förändra och förbättra arbetsvillkoren i välfärdssektorn. Självklart med rätt till kollektivavtal och genom att heltid ska vara en rättighet, deltid en möjlighet. Kommunens arbetsplatser ska vila på gemensamma värderingar om kvalitet, inflytande och ansvar. Dessa värderingar ska delas av politiker, ledare, chefer och anställda. Kommunens mönsterarbetsplatser ska kännetecknas av öppenhet och demokrati där varje anställd självklart har rätt till yttrandefrihet och meddelarfrihet. Alternativa driftsformer får inte inskränka de anställdas rättigheter.

Vi socialdemokrater vill arbeta för en ökad jämställdhet mellan kvinnor och män i Örebro kommun. Sverige är ett av världens mest jämställda länder, men fortfarande finns mycket kvar att göra för att nå målet om ett jämställt samhälle.

Huvudmålet för jämställdhetspolitiken i Sverige är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Örebro kommun som arbetsgivare har ett stort ansvar för att det ska bli verklighet:

- Vi socialdemokrater kommer att arbeta för att antalet kvinnor i ledande positioner ska öka i politiken och bland kommunens chefer.
- Lika arbete ska ge lika lön.
- Vi vill att kommunen som arbetsgivare så långt det är möjligt ska underlätta för alla anställda att kombinera arbete med ansvar för hem och barn.
- Vi vill att fler män arbetar inom omsorgen.

Människor med olika bakgrund och erfarenhet är en tillgång i arbetslivet. I många av kommunens verksamheter möter man brukare med olika etnisk bakgrund och med olika språk. **Det borde vara meriterande för kommunens personal att vara flerspråkig** och att ha erfarenhet från flera olika kulturer. Vi socialdemokrater vill öka mångfalden i Örebro kommun genom att under kommande år anställa en större andel kvinnor och män med utländsk bakgrund så att andelen minst motsvarar andelen i befolkningen. Det förbättrar kvaliteten i den kommunala verksamheten, eftersom det ökar möjligheten för barn och unga att få stöd på sitt hemspråk och för äldre att få vård och service av människor med samma bakgrund som de själva har. Även teckenspråkskompetent personal är viktig i kommunen.

Alla medarbetare i Örebro kommun ska känna att de har inflytande över sin arbetssituation och att de är med och utvecklar verksamheten. **Det är medarbetarna som är viktigast för en bra kvalitet i välfärden och för god service till medborgarna.** Därför ska ansvar och befogenheter föras ut så långt som möjligt i organisationen. Vi socialdemokrater anser att kommunens ledningsorganisation behöver ses över för att kommunen ska få fler handlingskraftiga chefer med tydligt mandat att utveckla verksamheten och personalen. Vi tror att intraprenader och självstyrande grupper är ett bra sätt att tillvarata medarbetarnas engagemang. För att underlätta en enhets långsiktiga utvecklingsarbete vill vi pröva att arbeta med flerårsbudget. Vi vill uppmuntra kommunanställda, liksom andra örebroare, att utveckla verksamheten. Nya tankar ska testas, visas upp och belönas. Vi vill göra om "Örebro-galan" så att den vänder sig till alla som vill utveckla Örebro och uppmärksammar initiativ och insatser från medarbetare som förbättrat kommunens verksamhet.

Minskade klyftor

Vi socialdemokrater vill skapa ett rättvist samhälle där alla känner sig delaktiga, kan utvecklas och få ett bra liv. Vi tror att tryggheten och glädjen ökar om vi möter varandra i vår vardag och om vi känner tillit till varandra. Därför ska vi bekämpa klassklyftorna mellan dem som har och dem som inte har på alla områden. Mångfald, jämlikhet och jämställdhet är för oss utgångspunkten för alla politiska beslut på alla områden. Vi vill skapa ett samhälle där alla känner sig delaktiga och alla kan utvecklas och få ett bra liv. Idag går utvecklingen åt fel håll. Skillnaderna mellan den som har ett jobb och lön och den som inte har har vuxit. I spåren av arbetslösheten krymper människors möjligheter att själva välja hur de vill bo och leva sina liv. I spåren av arbetslösheten växer oron och otryggheten.

Alla delar av Örebro kommun ska vara attraktiva att bo och arbeta i. Vi vill skapa förutsättningar för företagande i alla stadsdelar. Vi vill arbeta för att bryta boendesegregationen både på Väster och i Adolfsberg och föra en bostadspolitik som bidrar till en hållbar ekonomisk, social och ekologisk utveckling. Vi vill att det ska finnas olika typer av bostäder i hela Örebro kommun. Det ska finnas naturliga mötesplatser i alla delar av vår stad.

Ett gemensammare Örebro betyder att varje ny örebroare måste välkomnas. Oavsett om man har valt Örebro för kärlek, studier, arbete eller för att man flyr undan något annat så ska vi socialdemokrater göra vårt bästa för att hon eller han får en bra nystart i Örebro. Det innebär ett bra bemötande och bra service från kommunen, från myndigheter, från arbetsgivare och inte minst ett bra bemötande från andra örebroare. Kulturen, idrotten och annat föreningsliv ger möjligheter till kontakter över sociala och kulturella gränser och ger människor glädje, kunskap och rikare liv – det utvecklar samhället. Örebro ska vara tillgängligt för den som har en funktionsnedsättning. Vi vill att ungdomar ska känna att Örebro är en plats för dem och deras verksamheter, där de vuxna bryr sig om och släpper in. Samtidigt ska Örebro vara en trygg plats att åldras på.

Vi socialdemokrater vill utveckla Örebro kommun som plats att leva och bo på. Kommunen har väl utbyggd offentlig och privat service, vackra miljöer, stort utbud av kultur och idrott, närhet till storslagen natur och stadsnära naturreservat och bra bostäder till rimliga kostnader. Men i dag är det brist på bostäder samtidigt som bostadssegregationen ökar. Om Örebro ska kunna växa och hela kommunen kunna utvecklas behöver det skapas fler bostäder, fler attraktiva stadsdelar och bostadskvarter med parker och grönområden. Det är kommunen som har bostadsförsörjningsansvaret – då kan man inte passivt vänta och hoppas på bostadsbyggande. Vi socialdemokrater vill föra en bostadspolitik som bidrar till en hållbar utveckling – ekonomiskt, socialt och ekologiskt. Det behövs en målmedveten och långsiktig bostadsplanering i Örebro kommun som gör det möjligt att bygga i takt med efterfrågan i hela kommunen – också på landsbygden och i de mindre tätorterna. Det behöver byggas flerfamiljshus, villor, hyresrätter och bostadsrätter, stora och små bostäder i nya och befintliga stadsdelar:

- Vi socialdemokrater vill att Örebro kommuns ytterområden ska vara attraktiva att bo och leva i. På landsbygden vill vi ge möjligheter till riktigt stora tomter som ger utrymme för olika typer av företagsamhet, för hästgårdar eller för att kunna odla sitt trädgårdsland.
- Vi vill ta tillvara nya E18:s möjligheter för att utveckla och stärka områdena runt Vintrosa, Latorp och Garphyttan.
- I centrum vill vi förtäta och förstärka stadens kvaliteter och bygga för boende, service och kultur.
- Vi vill stärka de stora stadsdelarna på Väster. Vi tänker genomföra ett långsiktigt utvecklingsprogram för att motverka den växande bostadssegregationen i kommunen och rusta flera av våra stora stadsdelar på liknande sätt som vi förändrat Markbacken. Vi tror att en blandning av upplåtelseformer, bostadstyper och bostadsstorlekar leder till minskad boendesegregation och till att fler trivs med sitt boende. Vi vill binda samman de olika stadsdelarna och grönområdena och vi vill göra Väster mer attraktivt genom nya parker, kulturarenor och idrottsanläggningar. Vi vill också skapa nya förutsättningar för arbeten genom nya företagsetableringar längs motorvägen.

Ett starkt allmännyttigt bostadsföretag är viktigt för ett solidariskt och rättvist Örebro. ÖBO garanterar bra bostäder och rimliga hyror och tar stort ansvar för utvecklingen i alla stadsdelar och i olika delar av kommunen. Därför vill vi socialdemokrater fortsätta utveckla ÖBO och minska klyftorna i kommunen genom en aktiv bostadspolitik. Vi vill också att ÖBO ska fortsätta utveckla det så kallade hyrköpssystemet där hyresgäster i småhus först kan hyra och sedan köpa sin bostad. Det ger fler möjlighet att pröva på och ”växa in” i ett villaboende.

Vi socialdemokrater vill ha ett gemensammare Örebro. **Hela Örebro kommun ska vara trygg, vacker och välskött.** Den utveckling som skett de senaste åren då allt större delar av Örebro har ”glöms bort” måste brytas. Vi vill också knyta samman kommunen genom bättre kommunikationer i och utanför stadskärnan:

- De senaste åren har man satsat stora pengar på att bygga om torg och gator i centrum. Samtidigt har förfallet brett ut sig i Örebros utkanter och på orter utanför Örebro: fönster ruttar i offentliga lokaler och ogräset växer sig allt högre på fotbollsplaner och längs vägkanter. Det är inte Örebro så som vi vill se det! Det är viktigt att vårda kommunens ”finrum”, men i ett Örebro för alla underhåller vi den gemensamma miljön i alla delar av kommunen.
- Vi vill verka för att alla som bor och verkar i Örebro kommun ska kunna få tillgång till bredband.
- Kollektivtrafiken behöver utvecklas i olika delar av kommunen. Det byggs mycket i olika delar av kommunen och den utvecklingen måste följas också av utbyggd kollektivtrafik. Vi vill i vissa områden utvidga stadstrafiken under vissa tider och låta länstrafiken och stadstrafiken komplettera varandra. Vi vill

utveckla mindre och mer flexibla kollektivtrafiklösningar som alternativ till stora, halvtomma landsvägsbussar.

- Busstrafiken ska vara ett bra alternativ till bilen för fler örebroare – för den som studerar eller arbetar, för barn och äldre och för personer med funktionsnedsättning.
- Fler ska vilja och kunna ta cykeln till jobbet på ett säkert sätt. Det kräver underhåll av cykelbanor och satsningar på nya cykelbanor där det inte finns. Vi vill också se över förutsättningarna för cykelvänligare vägar i och kring vissa tätorter där det inte finns cykelbanor.

Norrcity kan bli innerstadens mest intressanta del! Genom att investera i Norrcity och utveckla den mångkulturella prägeln med mer torghandel, puls och ett spännande kulturliv kan kommunen ge mer liv åt en del av centrum som idag hamnat i skymundan av satsningarna i södra city. Kulturhuset ("Ungdomens hus") på Järnväggsgatan kan utvecklas och vara ett allaktivitetshus för alla unga som är i city på kvällarna. Örebro slott är en stor tillgång som borde utnyttjas mycket bättre än idag. Slottet borde vara en plats för ett stadsmuseum där Örebros kulturarv och historiska framväxt skildras. Det skulle exempelvis kunna arrangeras mer av historiska skådespel i slottet och det skulle kunna finnas ett medeltidsinspirerat café.

Det finns många unga tjejer och killar som inte är aktiva i föreningsliv eller har andra fritidssysselsättningar. Många av dessa ungdomar hittar istället till fritidsgården i sitt område. Därför är fritidsgårdarna viktiga mötesplatser för ungdomar – som dessutom uppskattas av föräldrarna. Vi socialdemokrater vill att ungdomar ska kunna vara på sina mötesplatser när de är lediga. **Därför ska fritidsgårdarnas öppettider öka och fler fritidsgårdar ska vara helgöppna och öppna på skolloven.** I ett första steg vill vi att sex av kommunens fritidsgårdar hålls öppna på helgerna. Fritidsgårdarna behöver också utveckla sin verksamhet, inte minst som mötesplats för tjejer och för att bryta fördomsfulla könsmonster.

Klyftorna mellan unga och vuxna blir djupare ju tuffare de ekonomiska tiderna blir och ju svårare unga har att etablera sig på arbetsmarknaden. Vi riskerar att få flera årskullar av ungdomar som aldrig varit i kontakt med arbetslivet och kunnat få nätverk och referenser. Vi socialdemokrater tror att **sommarjobb är ett sätt att förebygga problem** genom att ge ungdomar bättre ingångar till arbetsmarknaden. Men sommaren kan också användas för att nå skolans måluppfyllelse eller möjlighet att fördjupa sig i ett intressant ämne. Därför vill vi garantera alla ungdomar i årskurs 9 och första året på gymnasiet sommarjobb, feriepraktik eller sommarskola!

Alla homosexuella, bisexuella och transpersoner (HBT-personer) ska ha rätt att leva öppet och bli respekterade för den de är. Tyvärr är det inte så idag. Många upplever dessutom att bemötandet från kommunens stödjande personal blivit sämre på senare år. Därför vill vi att Örebro kommun erbjuder utbildning till all stödjande personal (särskilt på det sociala området, exempelvis kuratorer, socialsekreterare med flera) i bemötande av HBT-personer. Dessutom bör en mer aktiv dialog föras med

exempelvis RFSL och andra organisationer med målet att **Örebro kommun ska bli Sveriges mest HBT-vänliga kommun.**

Utveckla Örebro som kulturstad. Örebro har ett starkt kulturliv som skulle kunna bli mycket starkare om fler arenor för fler utövare skapades på fler platser. Vi socialdemokrater vill driva en kulturpolitik både för professionella utövare och för amatörer. En politik som ger alla möjlighet till mer kulturupplevelser i sin vardag. Därför vill vi skapa lokala kulturarenor i våra stora stadsdelar och större tätorter. Vi vill ge plats för mer permanent offentlig konst i vår gemensamma miljö och ha mer kulturinslag för alla elever i skolan:

- Vi vill att Örebro kommun ska utveckla ett ”kulturstråk” – ett biblioteks- och kulturcentrum längs med Svartån kring Konserthuset. Ett nytt stadsbibliotek skulle inte bara vara ett lyft för biblioteksverksamheten, det kan även skapa helt nya förutsättningar för konserter, utställningar och annan kultur. Ett modernt bibliotek kan fungera som den mest demokratiska institutionen i samhället. Och det skulle kunna skapa mer aktivitet i stadskärnan genom att utgöra en träffpunkt för såväl unga som gamla, för föreningar och studerande, för såväl möten som enskilt tänkande. Här skulle Örebro konsthall kunna ligga och Stadsarkivet skulle kunna visa upp sina skatter. Det borde också finnas en scen för barnteater och andra mindre scenuppsättningar.
- Vi vill att kommunen ska underlätta för professionella konstnärer att verka i Örebro kommun. Vi vill att kommunen ska erbjuda goda arbets- och ersättningsvillkor för de konstnärer man anlitar eller vars verk man använder. Ett annat sätt att underlätta för bildkonstnärer är att se över förutsättningarna för att ge ateljéstöd eller att ha ateljébostäder i en stadsdel.
- När nya områden exploateras är det självklart att markförsäljningen ska finansiera infrastruktur i form av ledningar, gator, planteringar och gång- och cykelvägar. Offentlig konst borde vara en lika naturlig infrastruktur som ”hård” infrastruktur. Genom att utöka enprocentsregeln till att även gälla kommunala markförsäljningar skulle vi kunna finansiera mer offentlig konst i Örebro. En del av de pengarna skulle kunna användas till att låta konstnärer genomföra projekt i samverkan med exempelvis skolor och arbetsplatser i olika delar av kommunen.
- Vi vill att kommunen, tillsammans med föreningslivet, utvecklar en ”Street Plaza” i Örebro – ett område som välkomnar dem som använder skateboard, BMX-cyklar och inlines. Vi vill att konstnärer ska vara med i utformandet av plazan så att den blir tilltalande och spännande både för utövare och för åskådare. Vi vill också att kommunen ska ge utrymme för grafittikonst.
- Vi vill ge utrymme för kulturyttringar som kanske inte lockar den största publiken, men som är desto mer betydelsefull för andra. Exempelvis borde en verksamhet av sådan klass som Kompani Raande-Vo få stabila förutsättningar för att bedriva verksamhet i Örebro.

- Vi vill att folkbildningen och studieförbunden finns med som en tydlig utvecklingskraft i Örebro. Det gäller insatser för att stärka föreningsliv och frivilligarbete, och för att öka kulturutbudet och mångfalden i det demokratiska samtalet. Det gäller också arbetet för att ge ”mer till dem som har minst” i till exempel musikverksamhet i stadsdelarna, kultur för teckenspråkiga eller projekt för lågutbildade och arbetslösa.

Vi socialdemokrater vill utveckla biblioteken i Örebro. Läsning är en nyckel till lärande. Därför är det både symboliskt och strategiskt viktigt att bygga ett nytt och mer ändamålsenligt stadsbibliotek i centrum. Vi vill också utveckla biblioteksverksamheten i samverkan med annan kulturverksamhet:

- Stadsbiblioteket ska vara en utvecklande och välkomnande miljö för alla åldersgrupper. Varför inte, vid sidan av barnavdelningen, ha en avdelning som välkomnar tonåringar?
- Stadsdelsbiblioteken är viktiga för att föra litteraturen, språket och kulturen närmare medborgarna där de bor. Ett bibliotek i närheten ger alla möjlighet att läsa böcker och tidningar, att låna en dator och att exempelvis släktforska. Stadsdelsbiblioteken är dessutom viktiga mötesplatser.
- Skolbiblioteken är hotade i besparingstider när varje enskild skola ser över sina utgifter. Men biblioteksverksamhet är ett sätt att höja skolans kvalitet och konkurrenskraft och erbjuder en lugn miljö för eleverna. Kompetensen hos bibliotekarierna kan också vara ett komplement till skolans pedagoger. För att värna, samla och samordna skolbiblioteksresurserna vill vi att varje skolområde ska ha en skolbiblioteksansvarig.

Örebro kommun borde **utveckla kommunikationen med och samhällsinformationen till invånarna** i alla delar av Örebro. Biblioteken är en viktig kanal för medborgarinformation. Vi socialdemokrater vill också gör omstart i arbetet med områdestidningar i de stora bostadsområdena. Kommunens hemsida är en viktig informationskanal som kan utvecklas och bli bättre på att presentera kommunens olika verksamheter och beslut ur ett medborgarperspektiv. Kommunens webbplats borde också ge medborgarna möjlighet att delta i kommunens processer och beslut, exempelvis genom att lyfta fram fler förslag innan beslut har fattats.

Utveckla Örebro som idrotts- och föreningsstad. Örebro är en fantastisk idrottsstad på många områden. Örebro är en av de mest framgångsrika elitidrottsstäderna i Sverige på både dam- och herrsidan. Den positionen vill vi socialdemokrater att Örebro ska behålla – elitidrotten bidrar i högsta grad till att göra Örebro till en framgångsrik stad och till tillväxten och utvecklingen i kommunen. Men utan breddidrott får man ingen elit. Breddidrotten är viktig ur ett folkhälsoperspektiv och för att den engagerar och förenar många människor. Idrottsföreningar, kulturföreningar och övrigt föreningsliv i Örebro kommun har stor betydelse för att stimulera människors kreativitet, demokrati och delaktighet.

Människors drivkrafter och vilja att bidra till samhällets utveckling är en ovärderlig resurs som kommunen på olika sätt kan stödja och ta tillvara:

- Vi vill fortsätta förbättra samarbetet med föreningslivet för att utveckla Örebro som idrotts- och föreningsstad.
- Vi vill satsa på fler grönytor och fler platser där det går att idrotta utomhus.
- Vi vill skapa bättre förutsättningar för idrottarna och spontanidrottandet – därför vill vi spola naturisytor i olika stadsdelar. Vi vill också återskapa isbanan i Vivalla och bygga tak över den. Vi vill bygga spontanidrottsarenor som riktar sig till barn, unga och äldre i alla större stadsdelar och tätorter. På spontanidrottsarenorna vill vi att olika generationer ska kunna mötas och umgås.
- Ledorden för alla idrottsarrangemang ska vara ”positivt”, ”familjvänligt” och ”fairplay”. Vi vill tillsammans med föreningslivet aktivt arbeta med trivsel och trygghet på våra arenor.
- Kommunen ska arbeta för flickors och pojkars lika rätt till idrott. All elitidrott ska vara en rättvis och jämställd satsning.
- Idrott ska kunna vara en aktivitet för både ungdomar och vuxna på sena kvällar och helger. Vi vill skapa fler halltider genom bättre utnyttjande av hallarna.
- Vi vill markera elitidrottens betydelse i Örebro. Stöd och insatser för elitidrottens utveckling ska utformas i samarbete med idrottsrörelsen.
- Vi kommer att satsa på att fler ska kunna engagera sig för något de brinner för genom satsningar som ”Ung Peng”.
- Vi ska se till så att kommunens skolor kan vara öppna på kvällar och helger för att föreningar ska kunna använda sig av kommunens lokaler. Det ger också mer levande samhällen och stadsdelar efter skoltid. Det är inte minst viktigt för att underlätta och stödja ett aktivt föreningsliv på landsbygden.
- Örebro kommun ska tända och stödja eldsjälarna, inte få dem att slockna av byråkrati. Vi socialdemokrater vill att föreningars och organisationers kontakter med kommunen ska ske snabbt och enkelt. Därför vill vi att föreningslivet ska ha en samlad kontaktingång till kommunen.

Segregation och orättvisor syns ofta tydligast i skolan. Det hänger dels ihop med bostadssegregationen och dels med att det fria skolvalet i praktiken ofta leder till att elever och föräldrar väljer skolor där de andra eleverna har ungefär samma bakgrund och intressen som man själv har. Idag ser vi en ökad social snedrekrytering inte bara till högre studier utan också till gymnasiet. Skolan är samtidigt oerhört viktig för solidaritet och rättvisa i människors vardag. **Vi socialdemokrater vill stimulera samarbete mellan skolor med olika karaktär för att skapa möten mellan elever och personal.** Vi tror att det både finns pedagogiska fördelar och förutsättningar för ökad integration genom att samverka runt delar av verksamheten.

Alla barn ska få de chanser de behöver i skolan. Skolan ska ge kunskap, demokratiska värderingar och trygghet för alla elever. Men skolan ska också inspirera unga till att pröva nya vägar och uppmuntra till yrkesval som fördomar, traditioner och annat annars skulle ha stängt dörren till. Vilka kunskaper barn och ungdomar får med sig avgörs inte bara av vad som händer i under lektionstid eller i skolan. Undersökningar visar att föräldrarnas utbildningsnivå är den enskilt viktigaste frågan för hur väl barn lyckas i skolan. Vi socialdemokrater vill att alla barn ska ha de bästa möjligheterna att lyckas i skolan. Därför vill vi att kommunen ska erbjuda studielokaler och läxhjälp till alla barn som vill eller behöver i alla grundskolor.

Alla människor är olika. Men alltför ofta bemöts nya svenskar som om de vore en enda grupp där alla har samma förutsättningar och behov. För oss socialdemokrater är det självklart att nya svenskar, precis som ursprungssvenskar, ska mötas som enskilda individer. **Den som behöver SFI-undervisning (svenskundervisning för invandrare) måste kunna få den anpassad efter sina förutsättningar och behov.** Utbildningen ska hålla hög kvalitet oavsett vilka förkunskaper som eleverna har och den ska varvas med arbetsplatspraktik anpassad efter elevernas utbildningsnivå och yrke. Kommunen själv måste också bli bättre på att erbjuda praktikplatser och arbetstillfällen till nya svenskar. Vi vill att introduktionsutbildningen ska starta inom en månad från att personen anmält sig för att påbörja SFI-undervisning. Vi socialdemokrater vill uppmuntra föreningslivet, frivilligsektorn och kommunens personal att utveckla fler kontaktytor mellan nya svenskar och ursprungssvenskar. Många nyanlända efterfrågar fler tillfällen att prata med svenskar och därigenom både öva sig i språket och förstå det svenska samhället bättre. Många äldre invandrade har inte gått i SFI-undervisning och behöver lära sig svenska på andra sätt – då kan fler kontaktytor och mötesplatser ha stor betydelse.

Alla har en lika självklar plats i Örebro och **alla har rätt till ett aktivt liv – också kvinnor och män som har en funktionsnedsättning.** De har i regel sämre ekonomi, sämre utbildning och svårare att få arbete än andra:

- Örebro kommun har ett stort ansvar för att skapa möjligheter till jobb och egen försörjning. Vi socialdemokrater tycker det är viktigt att kommunen själv är en bra arbetsgivare för personer med funktionsnedsättning. Kommunen måste också samverka med näringslivet, Arbetsförmedlingen, Samhall och Activa för att få fler arbetsgivare att erbjuda arbete åt personer med funktionsnedsättning.
- Vi vill undersöka möjligheterna att starta ett kommunalt Samhall.
- Alla ska ha rätt till en bostad som fyller kraven på god tillgänglighet och det ska finnas olika former av stödboende.
- Vi vill att det ska finnas ett flexibelt utbud av olika dagverksamheter och vi menar att den som har en funktionsnedsättning har rätt till en givande fritid precis som andra.

- Det finns över 10 000 teckenspråkstalande och över 1 500 döva i Örebro. Därför utropade Örebro sig till Europas teckenspråkshuvudstad år 2010. Vi vill att Örebro kommun höjer ambitionerna att inte bara bli en teckenspråkshuvudstad på pappret genom en rad åtgärder, exempelvis ett brukarstödscentrum med teckenspråkskompetens.

Alla örebroare måste ta ansvar för att Örebro ska bli en stad för alla. I vårt Örebro är vi socialdemokrater inte nöjda om man som medborgare enbart kan påverka genom att rösta var fjärde år. Som medborgare i Örebro kommun har man rättigheter: att få information, att få vara med och påverka och att få del av bra kommunal verksamhet till exempel. Dessa rättigheter ska vara tydliga och välkända. Det ska också vara tydligt att Örebro ska vara ett solidariskt samhälle och att varje örebroare har skyldighet att bidra till stadens utveckling genom att betala skatt och vara aktsam om vår gemensamma miljö. Örebro blir inte bättre än vad alla tillsammans gör kommunen till. Det ska vara medborgares och medarbetares åsikter som lägger grunden för ett tydligt politiskt ledarskap. Vi socialdemokrater kommer att bedriva en politik utifrån våra grundläggande värderingar om rättvisa och allas lika värde. Vi kommer att införa ett krav i Örebro kommun på att alla stora eller principiellt viktiga beslut ska föregås av samråd där kommuninvånarna har möjlighet att komma in med synpunkter.

Välfärden är hjärtat i vår politik

För oss socialdemokrater är allas rätt till välfärd hjärtat i vår politik. Det är solidariteten och omsorgen om varandra som skiljer Socialdemokraterna från andra partier. Vi tror att en gemensamt finansierad välfärds politik ger bäst förutsättningar för människors frihet och möjlighet att förverkliga sina livsdrömmar. För oss är därför valet mellan skattesänkningar för den som tjänar mest och insatser för den som behöver det bäst enkelt: Vi sätter vård, skola och omsorg efter behov främst!

Varje barn i Örebro har rätt att växa upp och utvecklas på ett sätt som gynnar det. Varje barn har rätt att känna sig trygg och att bli respekterat. Efter ålder och mognad ska man lyssna och ta hänsyn till barnets egen vilja. Alla barn har rätt till en plats i förskolan. Alla barn och ungdomar har också rätt att lära och att få det stöd de behöver i sitt lärande i skolan – oavsett vilken skola de går i.

Alla människor ska kunna känna trygghet och tillit inför sin ålderdom. I Örebro kommun ska gamla bemötas med respekt och få den vård och omsorg som de behöver. Tryggheten är viktig inte bara för de äldre, utan också för deras anhöriga som ibland behöver stöd de med. Att allt fler äldre i Örebro har en annan etnisk bakgrund leder till att det måste finnas personal inom äldreomsorgen som kan prata med dem på deras språk.

När vi socialdemokrater säger att vi vill att alla ska ha lika självklara plats i Örebro så handlar det i allra högsta grad om att kommunens verksamheter ska bygga på respekt för allas lika värde, allas rätt och på vikten av ett bra individuellt bemötande.

För oss socialdemokrater är det viktigt att all skattefinansierad verksamhet, oavsett driftsform, lever upp till medborgarnas högt ställda krav på kvalitet och insyn. Valfrihet och delaktighet ska vara självklara delar av vår välfärd. **Vi vill att människors frihet att välja mellan olika välfärdsverksamheter ska öka**, inte utförarnas frihet att välja var verksamheten ska ligga och vilka som får tillgång till vad. De alternativ medborgarna väljer mellan ska hålla samma höga kvalitet oavsett vem som driver verksamheten. Då finns ingen motsättning mellan valfrihet och jämlikhet.

Vi socialdemokrater är övertygade om att en förskola för alla barn som bygger på omsorg om det enskilda barnet och på leken som grund för lärandet är en bra start i livet:

- I Örebro kommun ska alla förskolor ha utbildad personal och följa den nationella läroplanen.
- Vi säger bestämt nej till ett system med förskolepeng utan kvalitetskrav. Vi vill kvalitetssäkra all barnomsorg och bedriva en systematisk uppföljning av verksamheten, oavsett om den är kommunal eller privat.

- Många barn har föräldrar som arbetar på obekvämlig arbetstid och som ibland eller ofta behöver omsorg på kvällar och helger. Örebro kommun måste anpassa och utveckla förskolan under kvällar och helger för att på ett bättre sätt möta dessa familjers behov och önskemål.

Vi socialdemokrater har idéer om hur vi vill utveckla skolan. Idéer som innebär ett långsiktigt arbete med att öka måluppfyllelsen genom ett gemensamt synsätt och ett stärkt ledarskap. Våra idéer handlar om att stärka förutsättningarna för barns och ungdomars inre motivation, lust att lära och möjlighet att vara medskapande. Verksamheten ska präglas av en helhetssyn på lärande. Kunskap är inte detsamma som lösryckt information, utan kunskap skapas när elever förstår något på djupet och kritiskt kan reflektera över det och sätta in saker i helheter och sammanhang. I ett samhälle och med en arbetsmarknad där kunskapsutvecklingen går snabbt måste våra barn utbildas för att lära om och lära nytt under hela livet. Huvudinriktningen på socialdemokratisk skolpolitik är tydlig. Alla ungdomar ska lämna skolan med kunskaper som ger dem möjlighet att genomföra sina livsprojekt och drömmar. För att klara det vill vi prioritera tre områden:

1. Allas rätt till lärande och kunskap

- Varje barn ska känna att skolan möter deras behov. Lärares ansvar är att skapa lärandesituationer för alla barn och unga utifrån gruppens och individens förutsättningar och behov.
- Språket har stor betydelse för ett barns lärande. För barn med annat modersmål än svenska måste man arbeta för att stärka både barnets modersmål och svenskan som andra språk. För att flickor och pojkar med svenska som nytt språk inte ska gå miste om kunskaper i alla ämnen ska arbetet med studiehandledning på barns modersmål förstärkas. Örebro kommun bör även pröva att starta språkklasser där man undervisar på två språk samtidigt.
- Alla barn ska ha de bästa möjligheterna att lyckas i skolan. Därför vill vi socialdemokrater att kommunen ska erbjuda studielokaler och läxhjälp till alla barn som vill eller behöver i alla grundskolor.
- Vi har som mål att alla elever i Örebro skolor ska gå ut med godkända betyg från grundskolan och gymnasiet.
- Flickors och pojkars utbildnings- och yrkesval styrs i hög utsträckning av vilken bakgrund och vilket kön de har. Vi vill att förskolan och skolan ska bli bättre på att vidga barns vyer – alla ska ha samma möjlighet att prova på och välja utbildning utan könsstereotypa hinder.

2. Allas rätt att känna trygghet och delaktighet

- Skolan är en arbetsplats för alla som vistas i den och har stor betydelse för hur barn och ungdomar mår. För att skapa arbetsro, möjliggöra kreativitet och utveckling krävs det delaktighet genom ett reellt elev- och föräldrainflytande. Elever ska ha inflytande över arbetsätt, arbetsformer och

undervisningens innehåll. Vi socialdemokrater vill att eleverna ska uppmuntras att delta i elevråd och klassråd.

- I gymnasieskolan vill vi utveckla arbetet med lokala styrelser med elevmajoritet.
- Barn och unga måste få vara trygga och fria från kränkande behandling. Därför måste alla skolor arbeta efter metoder som bevisats fungera (så kallade evidensbaserade) för att kunna bedriva ett effektivt arbete mot mobbing och kränkande behandling bland elever och vuxna. All personal som finns på en skola ska veta att de behövs för ett framgångsrikt arbete. Och föräldrarna ska kunna vara säkra på att det råder nolltolerans mot mobbing i Örebros skolor. De ska också veta att om det händer något, om det uppstår en situation med kränkande behandling, kommer de kontaktas redan samma dag.
- Vi vill stärka skolhälsovården och göra den mer jämlik och jämställd.

3. Allas rätt till utvärdering och återkoppling

Ett tydligt och engagerat ledarskap hos såväl lärare som ledare på samtliga nivåer är en förutsättning för att nå goda resultat. Varje chef/rektor ansvarar för att uppföljning och utvärdering sker av arbetet i klasser/grupper och att lärare får återkoppling och ges möjlighet att utvecklas i sitt arbete:

- Det är ingen enkel uppgift att som skolledare bära ansvaret för skolans budget och samtidigt vara en utvecklande pedagog. Därför vill vi socialdemokrater satsa på fortbildning och kompetensutveckling för skolledare. Vi vill också öppna för olika former av skolledning, exempelvis delat ledarskap.
- Uppföljning och utvärdering av arbetssätt och arbetsformer ska ske utifrån både individperspektiv och grupperspektiv. För att bedöma den enskilda elevens tillägnade kunskap och framsteg ska det finnas möjlighet att välja och variera utvärderingsformer beroende på individuella förutsättningar.
- Alla barn och ungdomar ska ha en individuell utvecklingsplan.

En trygg och snygg stad ökar livskvaliteten. Örebro är för många inte alls en trygg plats att leva på. De senaste åren har det skett flera uppmärksammade utomhusvåldstäckter och våldtäktsförsök som lett till att framför allt unga kvinnor undviker att gå ute själva om kvällar och nätter. Därför vill vi socialdemokrater att kommunen ska stödja föreningar som nattvandrar. Vi vet också att dåligt upplysta gångstråk och parker skrämmer och att klotter och skadegörelse ökar otryggheten. Därför vill vi fortsätta satsa på insatser för bättre belysning och klottersanering. Vi vill att de människor som bor i ett område ska ha möjlighet att påverka vilka insatser som görs där, till exempel genom att utveckla arbetet med trygghetsvandringar.

Alkoholmissbruk och droger skapar ofrihet och släcker livsdrömmar. Vi socialdemokrater kommer att arbeta för ett tryggt Örebro genom att missbrukare

och kriminella ska få så bra hjälp som möjligt. Forskningen visar att **långsiktighet och kontinuitet är framgångsrecept om man ska kunna hjälpa människor att ändra sina livsvillkor**. Och tidiga insatser är billigare än insatser sent i livet:

- För att minska alkoholmissbruket måste kommunen medverka till att det finns alkoholfria miljöer för ungdomar i samband med exempelvis skolavslutningar.
- Kommunens arbete med tillståndsgivning på restauranger är viktigt.
- Vårt mål är ett narkotikafritt Örebro.
- Vi vill också att kommunens arbete med att hjälpa utsatta barn till missbrukande föräldrar ska förbättras genom att ta fram handlingsplaner för skolans arbete för att upptäcka, bemöta och stödja utsatta barn.
- Kommunens socialtjänst måste prioritera samverkan med landstinget för att bättre kunna hjälpa människor med olika typer av sammansatta problem, till exempel missbruk, psykiska problem eller posttraumatiskt stressyndrom och kriminalitet.
- Vi vill få bort hemlösheten i Örebro. Genom olika typer av boenden och ett aktivt stöd vill vi ge människor nya möjligheter att bryta sin hemlöshet.
- Vi vill att kommunen inrättar så kallade halvvägshus som en första bostad för människor som varit i fängelse eller på behandlingshem. Där kan också personer med missbruk bo och få stöd under en period.

Örebro kommun ska i varje verksamhet och genom varje beslut verka för att kvinnor och män, flickor och pojkar, får samma makt att påverka samhället i stort, kommunens verksamhet, sitt arbete och sin fritid. Det ställer krav på kommunen både som arbetsgivare och som omsorgsgivare i alla vardagliga beslut. Det ojämsställda samhällets yttersta konsekvens är mäns våld mot kvinnor, våldtäkt och prostitution. **Kvinnor och barn som är utsatta för våld eller hot om våld ska alltid få det stöd de behöver**. Barnkonventionen ska alltid följas. Skolan har en viktig roll både för att barn som lever med missbrukande föräldrar och att barn som blir utsatta för våld får hjälp och stöd. Det behövs bättre samverkan mellan myndigheter och frivilliga och satsningar på Kvinnocentrum och Barnahus. Det arbete och engagemang som Kvinnohuset och Tjejjouren lägger ner är viktigt och det vill vi socialdemokrater ge ett starkt stöd.

Vi socialdemokrater vill att Örebro kommun ska bli bäst i landet på åldrande och åldrandets sjukdomar. Vi vill underlätta och stödja aktiviteter som hjälper äldre att hålla sig aktiva och behålla sin hälsa längre. Under sina sista år drabbas många av våra äldsta av flera olika sjukdomar samtidigt. De får ofta möta flera olika läkare vid olika medicinska enheter och får många olika mediciner utan att det alltid sker tillräcklig samordning:

- Vi vill tillsätta en kommunal utredning om det offentliga stödet till äldres aktiviteter. Till utredningen ska representanter från föreningslivet, politiken

och från personal inom vården och omsorgen bjudas in. Utredningens uppdrag ska vara att se över hur lokala mötesplatser kan skapas och vilket kommunalt stöd som ska gå till lokalbidrag och verksamhetsstöd till seniorboenden, pensionärsföreningar och liknande. Vi vill till exempel utreda möjligheten att vissa skolmatsalar i samarbete med frivilligsektorn håller öppet efter skollunchen för att äldre ska kunna komma dit och äta. Vi vill också undersöka möjligheterna att bygga en mötesplats, eller ett ”aktivitetshus för äldre”, i samordning med planeringen av ett nytt stadsbibliotek.

- Vi vill att Örebro kommun tillsammans med Örebro läns landsting ska sätta mål för bättre helhetssyn och samordning mellan vårdens olika enheter.
- Vi vill att kommunen, tillsammans med landstinget, utreder hur man kan inrätta en minnesmottagning i Örebro. Där ska den som behöver lätt få kontakt med exempelvis anhörigverksamheten, demenssjuksköterskor, läkare och andra delar av landstingets primärvård. Målgruppen ska både vara kvinnor och män som har någon form av demenssjukdom och de som inte fått någon sjukdomsdiagnos men som känner att de börjat få problem med sitt minne och vill ha råd kring detta.
- Vi vill att kommunen tillsammans med Örebro universitet utvecklar forskningen inom geriatrik (läran om åldrandets sjukdomar).
- Vi vill göra större satsningar på kompetensutveckling för personalen i äldreboenden. Vi vill också ha fler ”experter” än idag inom äldreboenden. Det behövs undersköterskor med särskild utbildning om demenssjukdomar, dietister, barnmorskor med kunskap om äldre kvinnors sexuella hälsa, andra yrken och specialiseringar.

Alla människor ska kunna åldras i trygghet och med värdighet i hela Örebro.

Vi socialdemokrater vet att många örebroare oroar sig för att inte få tillräcklig vård och omsorg när de blir äldre. Bra bostäder och en bra vård och omsorg ska finnas när det behövs. Men vi vill också satsa mer på förebyggande verksamhet för att förbättra hälsan och så att äldre är friska längre – det lönar sig både ur mänskligt och ekonomiskt perspektiv:

- Ojämligheter i levnadsvillkor för kvinnor och män slår igenom tydligt på äldre dagar. Vi vill att all omsorg om de äldre i Örebro ska präglas av ett jämställdhetsperspektiv.
- Man ska kunna välja mer själv på sitt vårdboende. Det är den äldre själv och hans eller hennes närmaste som vet vad som är viktigast: Var i Örebro man vill bo. Om man vill ha husdjur. Att det finns personal som kan det egna språket.
- Vi vill att kommunen ska erbjuda bra möjligheter till aktiviteter på vårdboendena eller i annan form. Vi vill också se över möjligheterna för de boende att aktivera sig själva genom samverkan med frivilligorganisationer och pensionärsrabatter till olika aktiviteter som lockar många äldre.

- Vi vill att maten och måltiderna ska få stort utrymme och vara en positiv upplevelse på alla vårdboenden.

Alla äldre ska kunna välja ett tryggt boende som passar dem. Långa kötider är oacceptabla. Alla äldre kvinnor och män ska kunna vara trygga i att det finns en bostad som passar just deras behov och önskemål. Därför behövs det fler boenden, men också fler boendeformer:

- Vi socialdemokrater vill skapa en ny form av trygghetsboenden i Örebro kommun, Tryggbo, som är anpassat för dem som behöver vårdinsatser. Tryggbo ska ha en gemensam matsal och gemensamma utrymmen för dem som söker sällskap. I Tryggbo ska det finnas personal och det ska vara enklare att få en plats än i dagens vårdboende. Utan stora investeringar skulle det gå att skapa 110 nya sådana bostäder.
- Vi vill att fler äldre ska kunna välja att bo kvar i sitt område när villan blivit för stor och svår att sköta. Därför vill vi skapa fler seniorlägenheter och Tryggbo i områden där det idag finns mest villor, till exempel i Almby, Vintrosa, Glanshammar och Odensbacken.

När allt fler äldre har en annan etnisk bakgrund än ursvensk måste flerspråkighet hos personalen vara en merit. Vi socialdemokrater vill undersöka möjligheterna att ha en pool med flerspråkig personal som kan stötta och rycka in för den ordinarie personalen. Samverkan och samarbetet med invandrarföreningar ska också uppmuntras i äldreomsorgen.

Det behövs en fungerande trygghetsjour som äldre och närstående kan nå via telefon dygnet runt. Vi socialdemokrater vill också satsa på andra tekniska lösningar för att öka den äldres och de närståendes trygghet, exempelvis automatiska larm till mobiltelefonen, möjlighet till samtal via webbkamera och andra tjänster.

Många anhöriga i Örebro, främst kvinnor, gör stora insatser för vården. Även om de insatserna kan kännas självklara för den som vårdar får kommunen aldrig ta det arbetet för självklart. **Vi socialdemokrater vill att de anhörigas situation uppmärksammas** i alla verksamheter där kommunen kommer i kontakt med anhöriga till äldre, långvarigt sjuka eller personer med funktionsnedsättning. Vi vill att de anhöriga ska erbjudas stöd i form av samtalsstöd och möjlighet till avlastning när den anhöriga behöver vara ledig.

Ett grönare Örebro

Hoten mot vår miljö blir allt påtagligare. Medan forskarna räknar på temperaturförändringarna gör var och en sin egen tolkning av mildare vintrar, skyfall, nya värmerekord om somrarna och stormar i Karibien. Vi socialdemokrater inser att klimatfrågan inte är någon annans ansvar – det är allas vårt ansvar. I Örebro ska vi göra vad vi kan för att förbättra förutsättningarna för oss själva och för dem som kommer efter oss. Vi vill att örebroarna och Örebro kommun ska bära sin del av arbetet för att uppnå internationella klimatöverenskommelser. Vi vill att Örebro kommun minskar sina koldioxidutsläpp med 40 procent till 2020. Det ställer krav på en stads- och detaljplanering som ger möjlighet för örebroarna att leva miljövänligt och det kräver satsningar på miljövänlig teknik, smarta trafiklösningar och kollektivtrafik.

Vi ser också med oro på den ständigt växande floran av kemikalier i vår närmaste miljö – kemikalier som man i många fall ännu inte vet vilken effekt de får i vårt ekosystem. Vi vill ha mer miljömärkt mat i kommunens verksamheter. Ett grönare Örebro omfattar också satsningar på att vårda, värna och utveckla våra naturreservat och friluftsområden.

För att Örebro kommun ska klara att minska sin klimatpåverkan med 40 procent fram till år 2020 måste kommunen öka produktionen av förnyelsebar energi och minska den totala energiförbrukningen. I kommunen finns goda förutsättningar för att skapa ny förnybar energi – det vill vi socialdemokrater ta tillvara. **Vi vill att Örebro kommun ska satsa på vindkraft** för att minska koldioxidutsläppen. Vindkraftverk är en investering som över tid finansierar sig själv. Vi ser en kraftig utbyggnad av vindkraft som ett första steg och vi vill att Örebro kommun i framtiden är självförsörjande på förnybar energi. Vi socialdemokrater vill också att Örebro kommun tar initiativ till ett bolag där örebroare, företag och andra intressenter kan köpa aktier för att på sikt åstadkomma ännu mer vindkraft. Vi vill också att kommunen i högre grad använder solfångare som tar tillvara värmen eller omvandlar solen till energi och att kommunen blir bättre på nyttjande av spillvärme och överskottsvärme. Vi vill också uppmuntra medborgare i Örebro att ta vara på den nya tekniken för att göra egen el hemma i lägenheten eller i villan.

Örebro kommun ska erbjuda alla örebroare individuell klimatrådgivning för att lättare kunna ställa om till hållbar lågenergi- och ekologisk konsumtion. Klimat- och miljørådgivningen ska ske i samverkan med bildningsförbunden och ska finnas där människor finns.

Kollektivtrafiken är avgörande för en hållbar utveckling. Vi socialdemokrater är övertygade om att en modern och effektiv kollektivtrafik med betydligt kortare restider jämfört med idag är nödvändigt för att minska miljöpåverkan från transporter. Vi vill bygga ut infrastrukturen och förbättra kollektivtrafiken i hela Örebro kommun, inom Örebro län och utanför våra länsgränser:

- Vi vill att busstrafiken ska vara ett bra alternativ till bilen för fler örebroare. Därför behöver kommunen utveckla mindre och mer flexibla kollektivtrafiklösningar med särskild hänsyn till barn, äldre och personer med funktionsnedsättningar.
- Det är viktigt att det finns en fungerande infrastruktur både för dem som bor i stan och för dem som bor på landsbygden. När det byggs i olika delar av kommunen måste utvecklingen följas också av utbyggd kollektivtrafik. Vi vill i vissa områden utvidga stadstrafiken under vissa tider och låta länstrafiken och stadstrafiken komplettera varandra. Vi vill att Örebro kommun ska pröva nya sätt att förbättra landsbygdstrafiken, exempelvis genom anropssystem och taxiservice som alternativ till stora, halvtomma landsvägsbussar.
- Vi vill, i samverkan med de andra kommunerna i länet och omgivande län, jobba för regional tågtrafik i länet och städerna närmast utanför länets gränser. Regionaltågtrafik till Laxå, Arboga, Nora och Kristinehamn kan bidra till att stärka både Örebro och resten av länet.
- Vi menar också att Örebro kommun måste arbeta brett över kommun- och länsgränser för bättre tågförbindelser österut och västerut.
- Vi tror att fler örebroare skulle kunna bli miljösmartare i sitt bilåkande genom att dela bil med fler. Därför vill vi att kommunen ska undersöka möjligheten att utveckla bilpoolsverksamhet tillsammans med biluthyrare.

Örebro ska bli ännu bättre som cykelstad:

- Örebro kommun måste bli bättre på att lyssna på cyklisterna. Vi socialdemokrater vill inrätta ett särskilt cykelråd som består av intresserade örebroare som cyklar och som vill bidra till en ännu bättre cykelstad. Örebro kommuns cykelråd ska vara rådgivande i cykelstadens utveckling.
- Det finns alldeles för få cykelställ i cykelstaden Örebro, vilket leder till parkeringskaos och dålig framkomlighet för fotgängare och cyklister. Därför vill vi socialdemokrater att kommunen ska kartlägga cykelparkeringsbehovet och se till att det blir fler säkra cykelställ i Örebro.
- Vi tror att bra cykelvägar är en förutsättning för cykelviljan hos örebroarna. Därför vill vi att cykelvägarna ska prioriteras vid underhåll och snöröjning. Vi vill göra det lättare att hyra/låna cyklar genom automatiska cykeluthyrningsställen och att alla som har pendlarkort i länstrafiken gratis ska kunna använda fräscha kommunala cyklar.

Örebro kommun är bra på att handla miljömärkt mat, men det ska bli ännu bättre.

Till 2014 vill vi socialdemokrater att 35 procent av den mat som köps in är miljömärkt och närproducerad. För produkter där prisskillnaden är liten ska kommunen välja miljömärkta varor. Örebro kommun ska dessutom upphandla fler rättvisemärkta produkter:

- I kommunens barnomsorg, grundskola och gymnasium ska mejeriprodukterna vara ekologiska.
- En dag i veckan ska maten vara vegetarisk och utrotningshotad fisk ska inte serveras i våra skolor.
- Örebro kommun ska i största möjliga mån ställa samma krav på fristående skolor/utförare som kommunala.

Vi socialdemokrater vill värna och utveckla kommunens gröna områden. Vi vill utveckla Kilsbergen till ett åretruntcentrum för friluftsliv och rekreation. Det vill vi göra tillsammans med örebroarna, föreningsliv, företag och skolor i ett öppet och framtidsinriktat strategiarbete. Idag pågår också en samling runt ”Destination Kilsbergen” med Sveaskog, Regionförbundet och andra kommuner och företag där Örebro kommuns satsning på utveckling kan bli en viktig del. Vi vill öka attraktiviteten på Väster genom en ny stadsdelspark mellan Oxhagen och Varberga.

Fler barnvänliga miljöer skapar en hållbar stad! Att investera i lekplatser och lekmiljöer för barn är inte bara bra för barnen, det bidrar också till en grönare stad med mer träd och fler platser att andas och koppla av i. Vi vill att kommunen ska fräscha upp slitna lekplatser. Vi vill också att det skapas mer kreativa miljöer, gärna i samarbete med barn och konstnärer. Lekplatser på förskolor och skolor ska rustas upp genom riktade bidrag som bara får användas när föräldrar, barn och personal tillsammans diskuterat hur man vill ha det.

Många vill få möjlighet att komma lite närmare naturen genom en egen täppa att odla i sin närhet. Därför vill vi socialdemokrater se **500 nya odlingslotter på ÖBO:s och kommunens mark.**

Tydlig märkning på restauranger. Vi socialdemokrater vill att alla örebroare ska kunna lita på att de krogar och restauranger de besöker har en god hygien. Idag är det krångligt att få reda på hur krogarna sköter sin hygien. Därför vill vi att Örebro kommun tar fram en enkel och tydlig märkning, till exempel en glad figur, en "smiley", som visar att restaurangen klarat miljö- och hygienkraven. Kommun ska uppmuntra dem som sköter sig att visa detta tydligt genom att ha märkningen på entrédörren.

Ett bättre Örebro är möjligt

Vi socialdemokrater vill att Örebro ska bli en bättre stad att bo, leva och verka i för alla. Varje förslag vi har med i det här programmet syftar till det. Vi tror att ett bättre Örebro kräver ett starkare näringsliv, fler mötesplatser, tydligare kvalitetsmål i barn- och äldreomsorg och i skolan och investeringar i miljövänliga lösningar.

Men vi tror inte att politiken för ett bättre Örebro bara kan bedrivas i slutna rum och i förhandlingar mellan partier. För oss socialdemokrater är det viktigt att samverka med enskilda örebroare, med kommunens anställda, med den ideella sektorn, med lokala styrelser och byalag, med näringslivet, med landstinget, med universitetet och med andra statliga myndigheter. Vi vill lyssna till, samtala med och också samverka med dem som har egna idéer om hur Örebro kan bli bättre.

Det här dokumentet är tänkt att utgöra riktlinjerna för oss socialdemokrater i Örebro under åren 2011-2014. Du som har läst är viktig i vårt arbete för att omvandla de här idéerna till verklighet!

